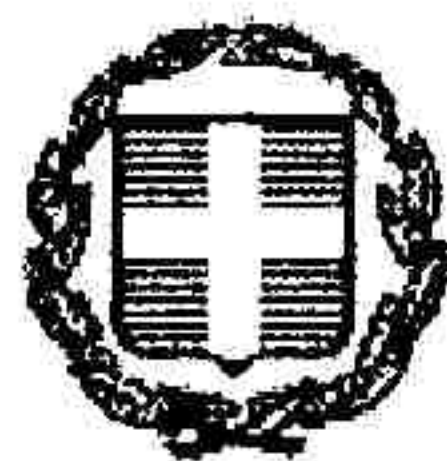

09 Ιουλ. 2013

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

09/07/2013 - 08:02 Σελ.Απάν.1
Σελ.Συν.5
Σύνολο 6
Αθήνα
Αριθ.Πρωτ:ΓΚΕ 1109092 ΕΞ 2013/4609

Ταχ. Δ/ση : Λεωχάρους 2
Ταχ. Κωδ. : 105 62 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Μ.Λιακοπούλοι
Τηλέφωνο : 210.33.75.247
210.32 34 735
FAX : 210.32.35.135

ΠΡΟΣ : ✓ Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ: 1.Υπουργείο Δικαιοσύνης
Διαφάνειας & Ανθρωπίνων
Δικαιωμάτων Μεσογείων 96
Αθήνα Τ.Κ 10127

2.Βουλευτής κ.Δ.Παπαδημούλης
Δια της Βουλής των Ελλήνων

ΘΕΜΑ: Η με αριθμ.πρωτ. 4830/18/6/2013 Αναφορά

Σε απάντηση της με αριθμ.πρωτ. 4830/18/6/2013 αναφορά που κατέθεσε
ο Βουλευτής κ.Δ.Παπαδημούλης σας επισυνάπτουμε το υπ'αριθμ. ΓΠ -
571/1/7/2013 Έγγραφο της ΕΛΣΤΑΤ.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

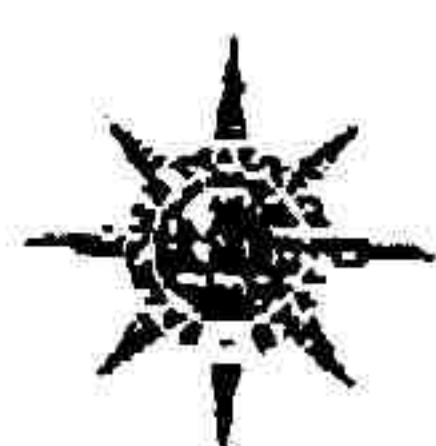
Ι. ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

1.Γραφείο Υπουργού
2.ΕΛΣΤΑΤ
3.Γραφείο Κοιν.Ελέγχου

α/α
ΚΩΝ/ΝΟΣ Φ. ΡΑΜΦΟΣ
ΠΕ/Α'

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ
ΑΡΧΗ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Πειραιάς, 1 Ιουλίου 2013

Αριθ. Πρωτ.: ΓΠ - 571

ΠΡΟΣ: - Υπουργό Οικονομικών
κ. Γιάννη Στουρνάρα
- Υπουργό Δικαιοσύνης,
Διαφάνειας & Ανθρωπίνων
Δικαιωμάτων
κ. Χαράλαμπο Αθανασίου
ΚΟΙΝ: Υπουργείο Οικονομικών
Αυτοτελές Γραφείο
Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Υπ' όψιν κ. Μ. Λιακοπούλου

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε Αναφορά του βουλευτή κ. Δημήτρη Παπαδημούλη προς κ.κ.
Υπουργούς Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων
Δικαιωμάτων

Μας διαβιβάστηκε από το Αυτοτελές Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών το με αριθ. πρωτ. 4609/21.6.2013 έγγραφο σχετικά με την Αναφορά με αριθ. πρωτ. 4830/18.6.2013 του βουλευτή κ. Δημήτρη Παπαδημούλη προς κ. κ. Υπουργούς Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Όσον αφορά θέματα αρμοδιότητας της ΕΛΣΤΑΤ, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat), δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα σε θέματα τήρησης του στατιστικού απορρήτου, όπως προβλέπεται ρητά στη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Άρθρο 338). Ικτενής αναφορά για το στατιστικό απόρρητο και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την προστασία του στατιστικού απορρήτου γίνεται τόσο στον Κανονισμό 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές (τον Στατιστικό Νόμο της Ευρωπαϊκής Ένωσης) όσο και στον Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές (αρχή 5 του ΚΟΠ - δείκτες 5.1 - 5.6) ο οποίος εγκρίθηκε από την Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος και σύμφωνα με τις αρχές του οποίου πρέπει να αναπτύσσονται, παράγονται και διαδίδονται οι Ευρωπαϊκές Στατιστικές.

Συγκεκριμένα, στο άρθρο 20 του Κανονισμού 223\2009 περί απορρήτων στοιχείων (παρα. 2) αναφέρεται: «Τα εμπιστευτικά δεδομένα που συλλέγονται αποκλειστικά για την παραγωγή των ευρωπαϊκών στατιστικών χρησιμοποιούνται από τις ΕΣΥ και άλλες εθνικές αρχές και την Επιτροπή (Eurostat) αποκλειστικά για στατιστικούς σκοπούς,

Πειραιώς 46 & Επονητών, ΤΚ 185 10, Πειραιάς

T 210 482 2720, 210 482 2705 F 210 482 2722 elstat@statistics.gr

εκτός αν η μονάδα στατιστικών στοιχείων έδωσε ανεπιφύλακτα τη συναίνεσή της για οιαδήποτε άλλη χρήση.» Επί πλέον, στην αιτιολογική σκέψη υπ' αριθ. 27 του ίδιου Κανονισμού διαλαμβάνεται ότι: «Η χρήση απορρήτων στοιχείων για σκοπούς που δεν είναι αποκλειστικά στατιστικοί, όπως διοικητικοί, νομικοί, ή φορολογικοί σκοποί, ή για ελέγχους στις στατιστικές μονάδες θα πρέπει να απαγορεύεται αυστηρά». Ο Κώδικας Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές αναφέρει επίσης (Αρχή 5): «Διασφαλίζονται απολύτως η ιδιωτική ζωή των παρόχων δεδομένων (νοικοκυριά, επιχειρήσεις, διοικήσεις και άλλοι αποκρινόμενοι σε έρευνες), η εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που παρέχουν και η χρήση τους μόνο για στατιστικούς σκοπούς».

Στο πλαίσιο αυτό, έχει προσαρμοστεί ανάλογα το νομοθετικό πλαίσιο για τις στατιστικές στη Χώρα μας—ο Στατιστικός Νόμος 3832/2010, ο οποίος μνημονεύει (στα άρθρα 1 και 8), όσον αφορά το στατιστικό απόρρητο, τον Κανονισμό 223/2009 (συμπεριλαμβανομένης συνεπώς και της αιτιολογικής σκέψης αυτού υπ' αριθ. 27) και τον Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές—ώστε να λαμβάνονται μέτρα προστασίας των απορρήτων στοιχείων που συλλέγονται από την ΕΛΣΤΑΤ στο πλαίσιο της παραγωγής των στατιστικών της.

Σύμφωνα με το Νόμο 3832/2010 στο άρθρο 8 (παρα. 1), και σε πλήρη συνοχή με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία, αναφέρεται: «Εάν οι φορείς του ΕΛ.Σ.Σ. έχουν στη διάθεσή τους στοιχεία, ή έχουν πρόσβαση σε στοιχεία, που καθιστούν δυνατή την άμεση, ή έμμεση αναγνώριση των μονάδων στατιστικών στοιχείων με την αποκάλυψη εξατομικευμένων πληροφοριών, που λαμβάνονται άμεσα για στατιστικούς σκοπούς, ή έμμεσα, από διοικητικές ή άλλες πηγές, υποχρεούνται να προστατεύουν αυτά τα στοιχεία και να τα χρησιμοποιούν αποκλειστικά για τους στατιστικούς σκοπούς». Επί πλέον, θα πρέπει να αναφερθεί ότι στην παρα. 6, τελευταίο εδάφιο του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι «Απαγορεύεται οποιαδήποτε χρήση αυτών των στοιχείων από τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου και μετά τη λήξη των καθηκόντων τους». Στην Αιτιολογική Έκθεση του ως άνω νόμου (στη σελίδα 1) αναφέρεται, μεταξύ των άλλων ότι: «...Η πρόσβαση σε απόρρητα στοιχεία τελεί υπό συγκεκριμένες αυστηρές προϋποθέσεις, προκειμένου με τη χρήση τους, αποκλειστικά για στατιστικούς σκοπούς, να βελτιώνεται η ποιότητα των παραγομένων στατιστικών, χωρίς να υπονομεύεται το υψηλό επίπεδο προστασίας τους. Στο πλαίσιο αυτό δεν επιτρέπεται η χρήση τους για άλλους σκοπούς, φορολογικούς, ελεγκτικούς κλπ., ενώ θεσμοθετείται υπό προϋποθέσεις η πρόσβαση ερευνητών σε απόρρητα στοιχεία. Προστατεύονται, συνεπώς, τόσο ο απόρρητος χαρακτήρας των πρωτογενών στοιχείων, όσο και το στατιστικό απόρρητο».

Η υπογραφή νομικών δεσμεύσεων τήρησης του στατιστικού απορρήτου από τους υπαλλήλους των Εθνικών Στατιστικών Αρχών (Εθνικές Στατιστικές Υπηρεσίες και οι λοιπές Εθνικές Αρχές) προβλέπεται ρητά στο δείκτη 5.2 της 5ης Αρχής του Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές, ο οποίος αναφέρει: «Το προσωπικό υπογράφει, κατά το διορισμό του, νομικές δεσμεύσεις για την τήρηση του απορρήτου».

Ο, τι προβλέπεται στην Αρχή 5 του Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές, προβλέπεται, επίσης, στον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΛΣΤΑΤ στο άρθρο 2, παρα. 2: «Οι φορείς του ΕΛΣΣ υποχρεούνται να φροντίζουν για την πλήρη ενημέρωση των υπαλλήλων τους που ασχολούνται με στατιστικές, σχετικά με

τις Βασικές Αρχές για τις Επίσημες Στατιστικές των Ηνωμένων Εθνών και τον Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές και να διασφαλίζουν διαρκώς ότι αυτοί έχουν επίγνωση τόσο των υποχρεώσεών τους όσο και εκείνων των φορέων τους, οι οποίες καθορίζονται στα κείμενα αυτά. Το προσωπικό των φορέων του ΕΛΣΣ που ασχολείται με στατιστικά δεδομένα οφείλει να τηρεί τους κανόνες εμπιστευτικότητας, σύμφωνα με το Νόμο 3832/2010, όπως ισχύει, και τον Κανονισμό Στατιστικών Υποχρεώσεων. Για την τήρηση των κανόνων αυτών και την καλή εκπλήρωση των υποχρεώσεών του όσον αφορά στο χειρισμό των στατιστικών δεδομένων, το προσωπικό δεσμεύεται, με επιμέλεια των φορέων, με ειδική γραπτή δήλωση, το πρότυπο της οποίας χορηγείται στους φορείς από την ΕΛΣΤΑΤ».

Η Δήλωση Τήρησης Στατιστικού Απορρήτου για υπογραφή από το προσωπικό της ΕΛΣΤΑΤ καταρτίστηκε λαμβάνοντας υπ' όψιν αντίστοιχες Δηλώσεις Εθνικών Στατιστικών Υπηρεσιών (ΕΣΥ) άλλων κρατών μελών, στις οποίες (ΕΣΥ) η υπογραφή τέτοιων Δηλώσεων από το προσωπικό τους θεωρείται αυτονόητη και πραγματοποιείται προς εκπλήρωση της Αρχής 5 του Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές.

Αντίθετα, οι υπάλληλοι που υπηρετούν σήμερα στην ΕΛΣΤΑΤ ουδέποτε στο παρελθόν είχαν υπογράψει ανάλογη Δήλωση. Η Δήλωση δεν προσθέτει επιπλέον υποχρεώσεις στο προσωπικό της ΕΛΣΤΑΤ, πέραν της βασικής τους υποχρέωσης για τήρηση του στατιστικού απορρήτου που προβλέπεται στο Στατιστικό Νόμο της Χώρας. Απλώς εξειδικεύει αυτή την υποχρέωση, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος εκούσιας, ή ακούσιας παραβίασης του στατιστικού απορρήτου από το προσωπικό. Η συμπερίληψη στη Δήλωση αποσπασμάτων του Στατιστικού Νόμου γίνεται με σκοπό να βεβαιώνεται ότι ο Νόμος σε αυτό το εξαιρετικά σημαντικό σημείο είναι σε πλήρη γνώση του προσωπικού της ΕΛΣΤΑΤ. Ο εθνικός νομοθέτης έχει προβλέψει αυστηρές ποινές σε περιπτώσεις παραβίασης του στατιστικού απορρήτου. Στο άρθρο 8, παρα. 7, του Στατιστικού Νόμου 3832/2010 όπως ισχύει, αναφέρεται ρητά: «Η παραβίαση του απορρήτου των στοιχείων ή/και του στατιστικού απορρήτου από οποιοδήποτε πρόσωπο υπαγόμενο στο άρθρο 2 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ, όπως κάθε φορά ισχύει, συνιστά το πειθαρχικό παράπτωμα της παράβασης καθήκοντος και δύναται να επισύρει την ποινή της οριστικής παύσης. Επίσης, στο άρθρο 9, παρα. 2 του ανωτέρω Νόμου προβλέπεται ότι: «Με απόφαση της ΕΛΣΤΑΤ, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ σε όποιον παραβιάζει το απόρρητο των στοιχείων ή/και το στατιστικό απόρρητο. Το πρόστιμο επιβάλλεται πάντοτε ύστερα από ακρόαση του υπευθύνου για την παραβίαση και είναι ανάλογο προς τη βαρύτητα και τις συντρέχουσες περιστάσεις. Η υποτροπή συνιστά επιβαρυντική περίπτωση για την επιμέτρηση της διοικητικής κυρώσεως».

Σημειώνεται ότι ίδια διάταξη με αυτήν της 7ης παραγράφου της Δήλωσης Τήρησης Στατιστικού Απορρήτου περιελάμβανε και το άρθρο 6, παρα.1 του Νόμου 2392/1996, (ΦΕΚ τεύχος Α', αριθ. 60/9-4-1996), το οποίο, από τη ψήφιση του από την Ελληνική Βουλή και κατά τη διάρκεια των 14 ετών ισχύος του, δεν είχε αμφισβητηθεί η προσβληθεί. Συγκεκριμένα ο Νόμος 2392 ανέφερε: «Το περιεχόμενο των εγγράφων, των μαγνητικών, ηλεκτρονικών ή των με οποιονδήποτε άλλον τρόπο αποτυπώσεων που χρησιμοποιεί η Γ.Γ. Ε.Σ.Υ.Ε. για τη συλλογή των πρωτογενών στατιστικών στοιχείων

είναι εμπιστευτικό και απαγορεύεται : α) η χρησιμοποίησή του για τον υπολογισμό ή την επιβολή φόρων, δασμών, τελών και συναφών επιβαρύνσεων, όπως σε οποιαδήποτε διαδικασία ενώπιον αστυνομικών, στρατιωτικών ή άλλων διοικητικών αρχών ή δικαστηρίων, β) η δημοσίευση και διάδοσή τους σε τρίτους.» Η μη συμπερίληψη του ανωτέρω εδαφίου στον ισχύοντα Στατιστικό Νόμο 3832, δεν είχε σκοπό τη συρρίκνωση της έννοιας του στατιστικού απορρήτου, η οποία παρέμεινε η ίδια.

Επισημαίνεται ότι την ίδια προσέγγιση όσον αφορά τη χρησιμοποίηση απορρήτων στατιστικών στοιχείων ακολουθούν και άλλες Ευρωπαϊκές Εθνικές Στατιστικές Υπηρεσίες όπως έχει επιβεβαιωθεί σε επικοινωνίες μαζί τους. Σε αρκετά νομοθετικά πλαίσια (ενδεικτικά, Φινλανδίας, Βουλγαρίας, Ρουμανίας) αναφέρεται ρητά—όπως στη Δήλωση Τήρησης Στατιστικού Απορρήτου της ΕΛΣΤΑΤ—η απαγόρευση χρησιμοποίησης σε δικαστήρια δεδομένων που συλλέγονται για στατιστικούς σκοπούς.

Επίσης, αντίστοιχες διατάξεις με τις ως άνω περιλαμβάνονται εκτός από την Εθνική και την Ευρωπαϊκή νομοθεσία και στους διεθνείς στατιστικούς κανόνες και πρακτικές. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις «Βασικές Αρχές για τις Επίσημες Στατιστικές» των Ηνωμένων Εθνών (UN Fundamental Principles of Official Statistics—Αρχή 6) και τις «Αρχές και Πρακτικές για μια Ομοσπονδιακή Στατιστική Υπηρεσία» (Principles and Practices for a Federal Statistical Agency—Αρχή 3).

Η Αρχή 6 των «Βασικών Αρχών για τις Επίσημες Στατιστικές» των Ηνωμένων Εθνών αναφέρει ότι: «Τα ατομικά δεδομένα που συλλέγονται από στατιστικές Αρχές για την κατάρτιση στατιστικών, είτε αναφέρονται σε φυσικά είτε σε νομικά πρόσωπα, πρέπει να είναι αυστηρώς εμπιστευτικά και να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για στατιστικούς σκοπούς.» Στον Ορισμό μιας Ομοσπονδιακής Στατιστικής Υπηρεσίας των «Αρχών και Πρακτικών για μια Ομοσπονδιακή Στατιστική Υπηρεσία» ορίζονται οι στατιστικοί σκοποί ως εξής: «Οι στατιστικοί σκοποί περιλαμβάνουν περιγραφή, αξιολόγηση, ανάλυση, συμπερασματολογία και έρευνα. Για τους σκοπούς αυτούς, μια Στατιστική Υπηρεσία μπορεί να συλλέγει δεδομένα από άτομα, ιδρύματα, ή άλλους οργανισμούς άμεσα, ή μπορεί να λαμβάνει δεδομένα από διοικητικές εγγραφές, αλλά δεν μπορεί να χρησιμοποιεί τα δεδομένα αυτά για διοικητικούς ή ρυθμιστικούς σκοπούς ή για την επιβολή του νόμου (law enforcement). Οι στατιστικοί σκοποί σχετίζονται με περιγραφές ομάδων και αποκλείουν οποιοδήποτε ενδιαφέρον ή ταυτοποίηση ατόμου ή οικονομικής μονάδας. Τα δεδομένα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την περιγραφή και ανάλυση στατιστικών προτύπων, τάσεων και σχέσεων που αφορούν σε ομάδες ατόμων ή άλλων μονάδων».

Στις Αρχές μιας Ομοσπονδιακής Στατιστικής Υπηρεσίας - Αρχή 3 των «Αρχών και Πρακτικών για μια Ομοσπονδιακή Στατιστική Υπηρεσία» αναφέρεται, μεταξύ άλλων: «Οι πάροχοι δεδομένων πρέπει να μπορούν να βασίζονται στο λόγο μιας Στατιστικής Υπηρεσίας όταν τους ζητείται να παρέχουν ατομικά τους στοιχεία. Μια Υπηρεσία κερδίζει την εμπιστοσύνη των παρόχων δεδομένων, διασφαλίζοντας τη δέουσα εμπιστευτικότητα των απαντήσεων. Ιδιαίτερα, η τήρηση της εμπιστευτικότητας αποκλείει τη χρήση των ατομικών δεδομένων που καθιστούν δυνατή την αναγνώριση της ταυτότητας των ερευνωμένων για κάθε διοικητικό, ή ρυθμιστικό σκοπό ή με σκοπό την επιβολή του νόμου».

Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι, η κατάθεση από υπαλλήλους της ΕΛΣΤΑΤ ενώπιον των δικαστικών αρχών για το δημοσιονομικό έλλειμμα του έτους 2009 δεν επηρεάζεται με κανένα τρόπο, ούτε θα μπορούσε να επηρεάζεται, από την προστασία του Στατιστικού Απορρήτου, όπως αυτό αναφέρεται στην εν προκειμένω Δήλωση και αφορά στα ατομικά στοιχεία των νοικοκυριών και των ιδιωτικών επιχειρήσεων. Πράγματι, τα στοιχεία των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης (τα οποία χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό του ελλείμματος), επειδή αφορούν σε δημόσιους φορείς έχουν διαφορετική εμπιστευτικότητα από τα ατομικά στοιχεία των νοικοκυριών και των ιδιωτικών επιχειρήσεων. Βεβαίως τα στοιχεία των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης δεν διαβιβάζονται στον οποιονδήποτε ή για οποιοδήποτε λόγο. Η διαβίβασή τους σε δικαστικές αρχές όμως μπορεί να γίνεται (και έχει ήδη γίνει από την ΕΛΣΤΑΤ) προκειμένου να αποδειχθεί/επαληθευτεί η ορθότητα των στατιστικών υπολογισμών και μόνον.

Ο Πρόεδρος

Ανδρέας Β. Γεωργίου

Εσωτερική Διανομή

- Γενική Δ/ση Διοίκησης και Οργάνωσης
- Γενική Δ/ση Στατιστικών Ερευνών
- Δ/ση Διοικητικής Υποστήριξης
- Δ/ση Οργάνωσης, Μεθοδολογίας και Διεθνών Σχέσεων

Πειραιώς 46 & Επονιτών, ΤΚ 185 10, Πειραιάς

T 210 482 2720, 210 482 2705 F 210 482 2722 elstat@statistics.gr